LEGIONSMINNER

Veldisiplinerte menn, herdet i krigen, preget appellen på Slottsplassen

LEGIONSMINNER

TREKK AV DEN NORSKE LEGIONS HISTORIE

FRED ER EI DET BESTE
— MEN AT MAN NOE VIL

UTGITT AV FRONTKJEMPERKONTORET
I KOMMISJON HOS VIKING FORLAG
· OSLO 1943

Fra Førerens opprop til den norske ungdom.

„NORGES SKJEBNE BLIR AVGJORT UNDER STÅLHJELMEN“

„Vi, som klart har forutsett den fremtidige utvikling, vil nå gjøre vårt for av *fri vilje* å kjempe med på Hitlers og Tysklands side for de germanske folks *felles* sak og for det nye Europa.

Tyskland vil seire i denne krig *uten vår* hjelp. Men det strider mot den æresfølelse og trang til likeverdighet som bor i ethvert nordisk menneske, at vi ikke *selv* gjør en innsats når det også gjelder vår egen sikkerhet og vår egen skjebne. Uvegerlig blir vi deklassert som nasjon hvis vi ikke selv er med og med våpen i hånd våger noe, når Europas og Norges skjebne avgjøres under stålhjelmen“.

— — —

„Tyskland har ikke bedt oss. Vi føler oss *selv* forpliktet til *frivillig* å gå konsekvent til siste slutt den veg som skjebnen har stukket ut for vårt folk. Norges og Tysklands interesser er blitt *solidariske*. Tysklands kamp er *Norges* kamp. Tysklands seier er *Norges* seier!

Derfor kaller jeg de nasjonalbevisste nordmenn til å kjempe med under våre tyske brødres seierrike faner. Og nordmannakraften er enno ikke død i norske hjerter!“

FOLKET LYTTER TIL FØREREN . . .

PÅ UNIVERSITETSPLASSEN 4. JULI 1941

DE SOM LAGET BOKA

Redaksjon og arrangement:

Krigskorrespondent

E. Jul Christiansen Furum

med velvillig assistanse av Rikspropagandaledelsen

Fotos levert av:

E. Jul Christiansen Furum (135), ᛋᛋ-PK Ulf Tur (24), F. Holst Eines (6), NTB. (5), Aftenposten (3), Gertr. Gerardi (2), ᛋᛋ-PK Lang (2), ᛋᛋ-PK Hoppe (2), ᛋᛋ-PK Gøsling (1), ᛋᛋ-PK Schifko (1), Leg. Uscha. Hangeland (1), Kihle (1), Landmark (1), Arkiv (12).

Tegninger:

Leg. Uscha. Finn Wigforss (3),
ᛋᛋ-Strm. Cranner (1).

Trykt i dyptrykk hos Aas & Wahl.

INNHOLD:

FOR NORDISK KULTUR . .

MOT FAREN FRA ØST . .

VÅR ÆRE OG VÅR RETT . . .

INNTIL DØDEN . . .

JULI 1941..

BJØLSEN SKOLE
G U L S K O G E N
FALLINGBOSTEL
S T E T T I N

FEBRUAR 1942..

Viken Bataljon stiller på Gulskogen

De første frivillige

De første skritt

Mathenting. Ja, hvem husker ikke de „gylne hvetebrødsdager“ på Gulskogen

Og, hvordan var det så med grunnstillingen?

Viken Bataljon, marsj!

Tidsfordriv på Bjølsen

Og så til køys

Oppbrudd for ukjent mål

Vi går ombord

Da London torpederte oss for tredje gang

Legionens PAK.

Øverst til venstre:
Vi vandrer med freidig mot,
vårt sinn er lett og rapp vår fot . .

◄
Livet som det artet seg på
Fallingbosteler Heide

Og var det ikke noe dritt, så fant døm det. — Ekstrapuss på fritida!

Øverst til høyre:
MG-lag i ildstilling

FRA TRENINGSLEIREN
I FALLINGBOSTEL

➔

Det var sikteøvelser og anleggstrening med børsa time etter time, dag etter dag. Men så ble gutta fullbefarne i å behandle sitt våpen. Selv våre læremestre ble forbløffet over de fabelaktige prestasjoner som nåddes på skyteplassen

Det var særlig etter strie utmarsjer vi lærte å sette pris på de kjente konturer av våre kaserner

Kanonlag fra 14. kp. i stilling med sin panserkanon

FRA TRENINGSLEIREN I FALLINGBOSTEL

Det var ikke mange som misunte 14. kompani, når de slet som hardest med sine kanoner i Fallingbostel

3

Og slik som gutta kunde sove i middagspausen . . . Den karen her var ikke god å få opp når fløytesignalet gikk for oppstilling

Øverst til venstre:
Et sunt liv gir god appetitt og middagen var dagens feststund

Til venstre:
I fritida var det å lappe og stoppe strømper. Enkelte var rene mestre i strømpestopping

FRA TRENINGSLEIREN I FALLINGBOSTEL

75

Skarpskytteren

— gruppe vest — sterkt truet —
understøttelse fra SMG.

FRA TRENINGSLEIREN
I FALLINGBOSTEL

Vår kjære melkemann i Fallingbostel. Du vil aldri bli glemt

PK's Ormstad i ferd med å gjengi sine inntrykk på papiret

En harmonisk trio fra 14. kp.

4. kp.'s „Idretts-Knudsen" har for et øyeblikk overtatt vakten. En Unterscharführer skal nemlig ikke stå vakt

Et godt kamuflert maskingevær

Røykepause

Knestående anlegg

2 staute representanter for Legionen

PAK i vinterstilling

Pendelposten

(Den norske Legion)

(I felten, den 27.-12.-42)

Ordre ved årskiftet

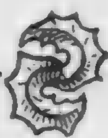
Førere og menn av Legionen!

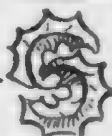
Året 1942 går til ende. Bak oss ligger de 10 måneders frontinnsats. Navnene og ordene Stettin, flytransport, stillingene ved Finnskoje, Kojerowo, Urizk, Wenerjasi, Gongosi, Werch-Kojerowo, vinteren 1941/42, vårløsingen er blitt et begrep for oss som vi gjemmer dypt i våre hjerter. I denne tiden har dere ytet en innsats som fullt ut innfrir de forventninger som folk og fedreland stiller til Legionen. Stille og beskjedent har dere oppfylt den plikt som dere frivillig har påtatt dere, fordi dere er overbevist om at det norske folket har en misjon å oppfylle i det nye Europa. Skulder ved skulder med deres kamerater fra Waffen ᛋᛋ, Wehrmacht og politi har dere slåss og blødd.

Med sorg minnes vi våre kamerater som gav livet sitt i denne kampen. Deres minne vil alltid leve blant oss, den ånd de var oppfylt av, vil også fylle Legionen og følge den inn i året 1943 og inn i framtidens Europa. Vår takk for deres offer er det hellige løfte at vi no og alltid vil være beredt til å gjøre vår plikt mot folk og fedreland.

A. Quist,

Major og Legionskommandør

Erkjent mål

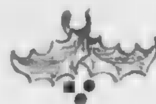
Arbeidskommando

„JULENATT"   *Av Leg. Uscha. Finn Wigforss*

Fronttannlægen var flittig besøkt

Ka'l julenisse

Dagsbefaling den 19. februar 1943

Den 18. februar 1942 drog Den norske Legion til fronten for å gjøre sin innsats i kampen mot bolsjevismen. Et år er gått, et år i kamp, slit og offer. Med stolthet kan Legionen se tilbake på sin innsats. Dens tynne linjer har holdt mot de russiske angrep, overalt hvor bolsjevikene støtte på norske legionærer ble de vist blodig tilbake. Aldri klarte de å komme forbi en nordmann som enno var i live. Aldri klarte de et gjennombrudd i Legionens avsnitt.

Legionen har vunnet ry for sin innsats. I Gruppens siste særordre tales om Legionens «vielgerühmte Tapferkeit». Dette ry forplikter. La oss etterlate oss et godt inntrykk gjennom vår innsats i den gjenstående tid, slik som våre kamerater i Pak gjorde det syd for Ladoga og i vårt naboavsnitt til høyre, slik som Legionen gjorde det den 14. februar gjennom støt og motstøt. Jeg takker legionærene for deres resolutte og tapre innsats som gjør den norske soldat ære og skaper respekt for Norges navn. La oss også hevde oss ved orden og mannstukt og god soldaterånd i den tid som er igjen. Vi minnes i dag de kamerater som falt i det år som gikk, som gav sitt liv oppofrende og uforferdet. Det står til oss å sørge for at de ikke falt forgjeves. Legionens verk må fullføres.

Kampen går videre. Legionen trekker seg imidlertid tilbake, men den vil fortsette å bestå. Hver og en må slutte opp om den, fylle rekkene, vekke lunkne landsmenn til dåd og forståelse av at Den norske Legion har et verk å fullføre til fedrelandets beste. Ofrene her ute har ikke vært forgjeves. En ny og sterkere legion må marsjere mot øst, mot sluttkampen og seiren.

Vår fører har sagt: «Ingen sak er viktigere for Norge enn våre frivilliges innsats!»

Leve Legionen!

Med Quisling for Norge!

Lie,

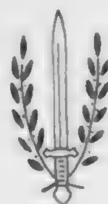
Ʂ Hauptsturmführer og
stedf. Legionskommandør

Som moldvarpen i sine huler bodde de

„I de harde forsvarskamper sør for Ladogasjøen har norske panserjegere kjempet med eksemplarisk tapperhet. Hvor det stod nordmenn har motstanderen alltid måttet bringe store offer“

Krassnoe Sselo —
Den dagen vi drog —

Mat — mat! Tilbakereisen fra Russland

Gruppe-særordre den 2.3.1943

I dag forlater Den norske Legion gruppe Fitzthum for å gå inn for nye oppgaver.

I syv måneder kjempet denne stolte avdeling i vår midte.

På hvilken måte de enn kom i berøring med fienden har de kjempet eksemplarisk og bevist sin vikingånd. Utallige fiendtlige speider- og støttropper har den vist blodig tilbake. Utallige egne oppklarings- og kampoppdrag har den seierrikt gjennomført, og med utrettelig og ubøyelig forsvarsvilje tilføyd fienden de hardeste slag. Den 4. desember 1942 slo den sammen med nederlandske og lettiske kamerater de angripende bolsjeviker tilintetgjørende. Med nært kameratskap er førere og mennene i Den norske Legion knyttet til de andre gruppeenheter.

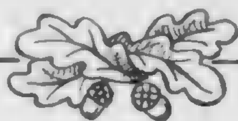
Sluttkampen mot den bolsjevistiske koloss vil kanskje igjen føre oss sammen. I hvert fall vil den for våre folk skape en felles, stolt framtid.

Vi hilser våre norske kamerater med et hjertelig handslag.

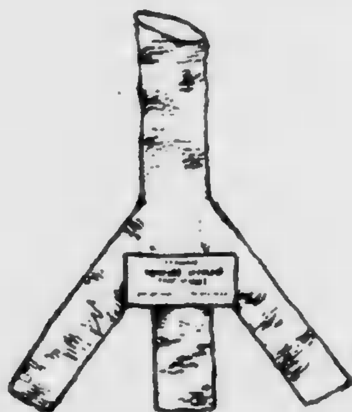
Vår takk og våre oppriktige ønsker følger den.

Måtte seier og soldaterlykke følge dere i videre innsats.

Fitzthum,
ᛋᛋ Standartenführer

Karl Holter leser de falnes navn under legionsparaden
på æreskirkegården i Krassnoe Sselo

Døyr fe,
døyr frender,
døyr sjølv det same.
Eitt eg veit
som aldri døyr,
dom um daudan kvar.

(Håvamål)

		ᛉ	ᛦ
Leg.Schütze	Amund P. Gausdal fra Geiranger	28/6—23	29/9—41
Leg.Uscha.	Kristian Vaaler fra Våler i Solør	25/5—89	4/3—42
Leg.Schütze	Torstein Holm fra Bryne	11/6—23	3/3—42
—»—	Ole Olsen Sandlund fra Koppang	31/3—20	4/3—42
—»—	Arne Paul Altmann fra Bergen	30/1—06	15/3—42
—»—	Johan Halvdan Kvarsvik fra Brønnøysund	17/9—22	16/3—42
Leg.Uscha.	Carsten Nielsen fra Bergen	11/8—14	19/3—42
Leg.Schütze	Harald Skjelbostad fra Innfjord, Romsdal	29/8—14	19/3—42
Leg.Ostuf.	Charles Westberg fra Ranheim-Mo, Sandefj.	20/8—05	19/3—42
Leg.Schütze	Rolf Eugen Gjerdrum fra Våler i Solør	31/7—22	19/3—42
—»—	Ola Strand fra Strand i Halsa	20/5—19	21/3—42
—»—	Arne Olsen fra Barkost, Holmestrand	25/8—18	26/3—42
—»—	Ove Veiby fra Sørumsand	28/1—23	27/3—42
—»—	Erling Strømnes fra Fredrikstad	3/7—23	28/3—42
Leg.Uscha.	Per Dahl fra Egersund	20/8—18	30/3—42
Leg.Strm.	Edvin Holm Ellingsen fra Minde ved Bergen	18/9—21	31/3—42
Leg.Schütze	Lars Nielsen fra Lebesby		1/4—42
—»—	Thor Aasgaard fra Oslo	3/6—22	8/4—42
—»—	Bjørn Wiker fra Oslo	10/10—19	9/4—42
—»—	Melvin Kjos fra Reinsvoll	16/1—18	10/4—42
—»—	Bert Bøe fra Hafrsfjord	4/11—25	11/4—42
—»—	Odd Larsen fra Stange	16/12—21	12/4—42
—»—	Ole Moistad fra Kolbu	4/10—13	12/4—42
Leg.Uscha.	Claus Bischoff fra Oslo	17/12—20	12/4—42
Leg.Schütze	Georg Eriksson fra Trondheim	22/4—19	13/4—42
Leg.Strm.	Arnulf Dyrendal fra Trondheim	3/12—14	15/4—42

		ᛉ	ᛦ
Leg.Schütze	Leif Asbjørn Hartmann fra Sandvika	2/6—18	15/4—42
Leg.Uscha.	Halvor Sprauten fra Sprova, Steinkjer	17/5—22	15/4—42
Leg.H.strmf.	Ragnar Berg fra Horten	1/10—13	16/4—42
Leg.Oscha.	Odd Meidell Ljungberg fra Oslo	16/2—09	16/4—42
Leg.Uscha.	Kjell Jentvedt fra Porsgrunn	2/4—19	16/4—42
—»—	Ole Remmesmo fra Orkanger	20/4—10	16/4—42
—»—	Olav Tronrud fra Ullensaker	15/12—14	16/4—42
—»—	Nikolay von Weymarn fra Oslo	7/7—16	16/4—42
Leg.Rttf.	Arne Normann Kristiansen fra Ørje	12/1—20	16/4—42
—»—	Kristian Levold fra Trondheim	19/4—15	16/4—42
Leg.Uscha.	Carl Gilde fra Trondheim	7/11—06	17/4—42
Leg.Schütze	Arnfinn Langeland fra Samnanger	3/7—18	20/4—42
Leg.Schütze	Ernst Rudén fra Askim	23/4—21	22/4—42
Leg.Uscha.	Odd Torp fra Imshaug i Sørum	10/12—17	22/4—42
Leg.Uscha.	Trond Aspesletten fra Fåberg	1/12—14	22/4—42
Leg.Uscha.	Per Wang fra Oslo	26/3—16	22/4—42
Leg.Schütze	Arne Martinsen fra Vang i Hedmark	18/1—16	24/4—42
Leg.Rttf.	Reidar Skurdal fra Harpefoss	10/7—04	24/4—42
Leg.Schütze	Reidar Norling fra Moss	23/4—12	25/4—42
—»—	Johannes Thysse fra Stokka, Stavanger	1/10—19	27/4—42
—»—	Sverre Kristensen fra Vang, Hedmark	26/8—18	28/4—42
—»—	Lars Skogen fra Drammen	6/1—15	30/4—42
—»—	Arne Haugen fra Skau ved Ski	18/10—24	30/4—42
—»—	Olav Kaald fra Rørvik	3/2—16	4/5—42
—»—	Leiv Jørgensen fra Vadsø	30/9—19	5/5—42
—»—	Hans Skari fra Røykenvik	17/10—21	6/5—42

		ᛉ	ᛦ
Leg.Schütze	Rolf Sverre Torp fra Raufoss	11/11—20	18/5—42
—»—	Nils Sørensen fra Molde	9/3—22	20/5—42
—»—	Conrad Jøntvedt fra Porsgrunn	28/1—22	27/5—42
Leg.Hscha	Odd Solem fra Oslo	19/2—18	27/5—42
Leg.Rttf.	Steinar Kolbein Grjotheim fra Solør	22/6—22	27/5—42
Leg.Rttf.	Walter Elaas fra Oslo	10/7—08	29/5—42
Leg.Schütze	Helge Hansen fra Norby ved Drammen	7/10—16	7/6—42
—»—	Kaare Knutsen fra Bergen	15/7—19	13/6—42
—»—	Ronald Stavenes fra Bergen	8/2—12	18/6—42
—»—	Caspar Hassum fra Slagen ved Tønsberg	25/9—03	18/6—42
—»—	Gotfred Michelsen fra Bergen	25/9—06	24/6—42
—»—	Odd Nyberg fra Hamar	31/12—23	1/7—42
—»—	Knut Stangebraaten fra Bjørkebekk, Halden	20/3—22	11/7—42
—»—	Johan Gustav Jäger fra Bergen	20/3—22	11/7—42
—»—	Ragnvald Levang fra Drammen	29/11—20	18/7—42
—»—	Olav Kristiansen fra Oslo	3/7—20	22/7—42
—»—	Johan Bernhardt Wibe fra Trondheim	2/11—08	22/7—42
Leg.Strm.	Arne Eyolf Hauger fra Oslo	29/6—20	22/7—42
Leg.Schütze	Erik Haugseth fra Hanestad	7/7—14	22/7—42
—»—	Thorleif Hodnefjell fra Stavanger	5/2—23	31/7—42
Leg.Strm.	Ernst Georg Bratlie fra Solum, Porsgrunn	7/3—16	31/7—42
Leg.Rttf.	Roger Martinsen fra Solbergelva	8/10—14	2/8—42
Leg.Strm.	Tor Skjelstad fra Trondheim	27/12—22	7/8—42
Leg.Schütze	Kaare Tiller fra Hasselvika, Trondheim	22/4—20	9/8—42
—»—	Tor Magne Moe fra Trondheim	15/9—24	10/8—42

		ᛉ	ᛦ
Leg.Schütze	Ove Houth fra Vardal ved Gjøvik	15/11—20	11/8—42
Leg.Rttf.	Eugen Klawitter fra Bergen	8/12—02	11/8—42
Leg.Strm.	Helge Skavern fra Brandbu	29/3—23	11/8—42
Leg.Rttf.	Leif Fagerland fra Drammen	29/11—96	16/8—42
—»—	Hermann Gulli fra Kongsberg	3/1—00	18/8—42
Leg.Schütze	Harald Anthonsen fra Ås	21/7—21	7/9—42
—»—	Arne Saugstad fra Brumunddal	6/2—10	12/9—42
—»—	Heinz Meyer fra Trondheim	10/7—23	12/9—42
—»—	Gunnar Halvorsen fra Oslo	13/7—24	13/9—42
—»—	Knut Sprauten fra Sprova ved Steinkjer	24/9—21	14/9—42
—»—	Bjarne Karlsen fra Bergen	1/12—20	14/9—42
—»—	Torvald Wallin Jåstad fra Oslo	16/6—13	15/9—42
—»—	Per Olai Fredriksen fra Sarpsborg	24/6—19	16/9—42
—»—	Kåre Karlsen fra Trondheim	5/6—12	18/9—42
—»—	Einar Valum fra Sør-Varanger	21/6—20	22/9—42
Leg.Uscha.	Per Zingstad-Nielsen fra Stavanger	26/2—15	23/9—42
Leg.Rttf.	Kåre Størseth fra Orkanger	30/9—21	26/9—42
Leg.Schütze	Martin Soma fra Jæren	5/4—24	28/9—42
Leg.Rttf.	Charles Wingstørnes fra Bergen	27/3—19	29/9—42
Leg.Strm.	Rudolf Oscar Olsen fra Oslo	6/6—19	30/9—42
Leg.Oscha.	Einar Rolf Klemetsrud fra Frogner	2/9—11	1/10—42
Leg.Schütze	Olav Finstad fra Stange	21/5—24	1/10—42
—»—	Olav Baltered fra Borge	9/10—18	3/10—42
Leg.Uscha.	Gunnar Olsen fra Drammen	8/1—17	10/10—42
Leg.Schütze	Bjarne Ekland fra Farsund	13/6—20	25/10—42

		ᛉ	ᛦ
Leg.Strm.	Sigurd Elvin Larsen fra Stavanger	18/12—18	27/10—42
Leg.Schütze	Oddvar Fossen fra Stjørdal	25/8—15	29/10—42
—»—	Harald Brovold fra Stange	19/8—22	31/10—42
—»—	Arne Østbye fra Rakkestad	26/8—12	9/11—42
Leg.Strm.	Johannes Gjerdingen fra Hernes ved Elverum	8/10—22	12/11—42
Leg.Schütze	Johannes Bakås fra Moelv	15/6—22	12/11—42
—»—	Leif Fossen fra Høyanger	26/2—21	12/11—42
—»—	Lars Mehl fra Bergen	17/7—21	20/11—42
Leg.Uscha.	Trygve Aspen fra Trondheim	16/6—22	21/11—42
Leg.Schütze	Finn Heibye fra Asker	12/2—21	26/11—42
Leg.Rttf.	Halfdan Kjølholt fra Fredrikstad	3/7—18	27/11—42
Leg.Hscha.	Steinar Brenna fra Bøverdal	12/8—17	28/11—42
Leg.Schütze	Baard Bøkset fra Snåsa	4/12—22	29/11—42
Leg.Schütze	Arne Brenden fra Sylling	8/4—17	2/12—42
—»—	Johnny Svang fra Oslo	14/1—22	4/12—42
—»—	Karl Gustav Kjønås fra Kragerø	7/11—22	4/12—42
—»—	Nils Lie fra Bergen	29/7—20	4/12—42
Leg.Uscha.	Ivar Staff fra Oslo	6/4—20	4/12—42
Leg.Strm.	Kåre Steen fra Oslo	19/10—22	4/12—42
Leg.Schütze	Gunvald Glase fra Trondheim	12/9—20	4/12—42
Leg.Schütze	Roald Tharaldsen fra Sør-Varanger	25/10—23	4/12—42
Leg.Rttf.	Ole Petter Gaarder fra Oslo	26/1—10	4/12—42
Leg.Schütze	Kåre Sprauten fra Sprova ved Steinkjer	28/3—26	5/12—42
Leg.Rttf.	Alf Knudsen fra Strømmen	6/6—14	7/12—42
Leg.Uscha.	Jørgen Pedersen fra Oslo	6/7—01	7/12—42
Leg.Schütze	Johannes Myrset fra Kristiansund N.	5/10—17	8/12—42

		ᛉ	ᛦ
Leg.Schütze	Bjarne Tandberg fra Galleberg	28/11—24	12/12—42
Leg.Strm.	Ole Moen fra Stavern	19/2—21	16/12—42
Leg.Schütze	Hans Jacobsen fra Son	3/8—23	16/12—42
—»—	Martin Hagen fra Melhus	5/10—17	27/12—42
—»—	Harald Fjeldstad fra Kolbu	13/3—22	28/12—42
Leg.Strm.	Ole Gulbrandsen fra Eidsvoll	20/1—23	28/12—42
Leg.Schütze	Kristen Ellingsbø fra Heidal	13/3—20	30/12—42
Leg.Uscha.	Ole Nilsen Kjøs fra Lilleaker	19/6—18	30/12—42
Leg.Uscha.	Nils Lande fra Honningsvåg	26/5—19	13/1—43
Leg.Strm.	Rolf Risåen fra Våler i Solør	3/4—21	17/1—43
Leg.Schütze	Birger Dahlstrøm fra Nordfjord	21/4—05	17/1—43
Leg.Uscha.	Gunnar Thomle fra Oslo	23/6—20	29/1—43
Leg.Schütze	Henning Rovik fra Trondheim	5/3—23	30/1—43
Leg.Hscha.	Ludvik Lundemo fra Lundemo	9/12—14	12/2—43
Leg.Schütze	John Lind fra Ljan	31/12—21	12/2—43
Leg.Strm.	Rolf Eriksen fra Tronvik	20/8—23	12/2—43
—»—	Alfred Gasmann fra Skien	26/1—25	12/2—43
—»—	Ola Martin Andreassen fra Halden	14/7—21	12/2—43
—»—	Nils Arald Botha fra Holmestrand	8/12—19	12/2—43
—»—	Ernst Per Olsen fra Oslo	29/9—22	12/2—43
Std.O.junker	Hans Kristian Knudsen fra Oslo	25/7—17	25/2—43
Leg.Oscha.	Knut Schefstad fra Oslo	14/8—05	1/3—43
Leg.Schütze	Oddvar Olaussen fra Lille Oustøya	20/12—23	5/3—43
Leg.Rttf.	Curt Adler Nilsen fra Bergen	23/4—15	10/4—43
Leg.Rttf.	Olaf Svendsen fra Røyken	10/10—23	2/5—43
Leg.Schütze	Arvid Hegstad fra Stjørdal	23/8—24	29/5—43
Leg.Uscha.	Robert William Hagelin fra Ålesund	26/1—17	5/8—43

DEN NORSKE LEGION

Brigade-særordre nr. 4/43, den 2.3.1943

Kamerater i Den norske Legion!

Reichsführer ꞩꞩ har gitt ordre til at dere skal avløses. Ry og ære har dere vunnet i gravene, hvor dere har levd et helt år under harde vilkår.

I alle tre avsnitt i denne ringen om Leningrad har dere utmerket dere ved mønstergyldig tapperhet. Aldri har det lykkes russerne å trenge inn i de norske stillinger. Seigt og viljefast har dere forsvart dere. Heimlandet kan være like stolt over sine gråkledte sønner som vi er det over å være deres kamerater.

I de harde forsvarskamper syd for Ladogasjøen har norske panserjegere kjempet med eksemplarisk tapperhet. Hvor det stod nordmenn har motstanderen alltid måttet bringe store ofre.

Det er tungt for meg å skilles fra dere.

Som prøvede stridsmenn vil dere innen kort tid atter kjempe for fedrelandet i striden som vil bli avgjørende for Europas framtid. Jeg ønsker dere fortsatt soldaterlykke og våpenry.

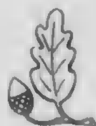
Måtte de huller som tapre kameraters heltedød har revet i rekkene, fylles ved flerfoldig tilslutning fra nye frivillige legionærer, som så vender tilbake med dere.

Det blir germanerne som gir bolsjevismen dødsstøtet.

2. ꞩꞩ Inf. Brigade (mot.) vil alltid med stolthet minnes våpenbrorskapet med Den norske Legion.

Jeg takker Kommandøren, førere og menn.

von Scholz,
ꞩꞩ Brigadeführer og
Generalmajor der Waffen ꞩꞩ

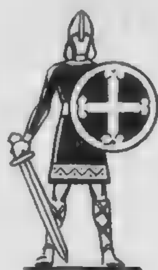
Telegram fra Reichsführer ᛋᛋ Heinrich Himmler til Den norske Legion 1. mars 1943:

Gjennom ᛋᛋ -Hauptsturmführer Lie har jeg mottatt rapport over innsatsen til 14. kompani i Den norske Legion som lå ved Kolpino – Krasnyi Bor. Jeg uttaler min fulle anerkjennelse til de overlevende, spesielt til Meidell. Jeg ber om at de sårede blir overbrakt mine beste ønsker om en hurtig bedring

Heinrich Himmler,
RF– ᛋᛋ

Reichsführer ϟϟ Himmler inspiserer Legionen i Mitau

→

Reichsführer ϟϟ Himmler og minister Jonas Lie hos Legionen i Mitau

Velkomstfesten på Bristol

„Bataljon Viken''s ærerike fane ved frontkjemperparaden på Karl Johan

Ministerpresidenten og Legionskommandør Quist inspiserer legionærene på Slottsplassen

Legion Norweg

Vi går i land i Norge

På marsj gjennom Oslo

SMG-stilling foran Pulkowo

Øverst til høyre:
Legionæren

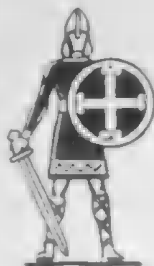

Øverst: Sambandet fikser de siste nyheter *Nye legionærer melder seg til tjeneste*

Utkikk ved utsatt skarpskytterpost

Øverst til høyre:
Minister Fuglesang stikker hodet ned i „Bestikken“

Reichskommissar Terboven besøker Legionen i følge med SS-Obergruppenführer Jeckeln

I. Trupp

Tarnkapper dekker for russernes nysgjerrighet

Øverst til høyre:
En trygg solplass i graven

Nederst til venstre:
Bunker og MG-stilling foran Pulkowo

→
En russer mindre

Geburtsdagsstemning i bunkeren

←
Et godt bunkerinteriør

→
Vaktpost ved titteskapet

Med saksekikkert foran Leningrad

Øverst til høyre:
En lyttepost i Ingen-
mannsland

„Paradisbukta“ ble den
kalt!

Luftsikring på selvlaget stativ

Nederst:
En farefull overgang

„KAMERATSKAP" *Av Leg. Uscha. Finn Wigforss*

NORDMANNAÅND..

AV KRIGSKORRESPONDENT BJARNE SEM

Vi hadde det første angrepet bak oss. Over hele avsnittet hersket det jubel og glede over 3. kp.s harde forsvar under russernes første angrep mot linjene våre. En bataljon hadde forblødd foran stillingene til de få norske guttene som forsvarte dem.

Så krystalliserte det seg ut et ønske om å gjøre gjenvisitt. Ikke slik som russerne, klossete og i tette klynger, men på ordentlig norsk vis med få utvalgte menn og under bruk av den moderne krigføringens regler.

En mørk marsnatt gikk de 17 nordmenn ut. Regelrett som på øvelsesplassen ålet de seg umerkelig helt inn under fiendens stillinger. Handgranater eksploderte i gravene og skaffet fri veg. Guttene startet umiddelbart, hoppet ned i russegravene og stormet i dristig hast til to sider. Russerne flyktet vilt, og bare en og annen uheldig djevel kom seg ikke fort nok unna og lå under for guttenes maskinpistoler.

En bunker. Førstemann sparker opp døra. Nestemann slenger inn en sprengladning, og før de der inne skjønner hva som står på, fyker de til himmels for 3 kilo sprengstoff.

To bunkre — tre — fire — fem bunkre og et maskingevær blåses i luften. Sjefen sender opp et lyssignal. Guttene samler seg. De klatrer opp av graven og tar beinvegen tilbake til egne linjer som de når med to mann lettere såret.

En fjorten dagers tid seinere. Vi hadde i mellomtiden skiftet stilling og var kommet ut til Finskebukta hvor legionærene bestod den hardeste prøven de har vært ute for.

Det var natten til 9. april. Det lå enno snø, og det ble gitt ordre til en støttropp etter norske oppskrifter.

17 man startet på ski nede ved Finskebukta. Lydløst gled de utover isen og seg som grå skygger inn mellom to sterkt utbygde festningsverk uten å bli oppdaget.

Klare av faresonen satte de farten opp i det bekende mørket. Langt, langt ute i det svarte vinterødet bryter de inn over forbindelsesvegene mellom Leningrad og Kronstadt og kapper telefonlinjene.

Rolig fordeler de seg så i små grupper langs vegen for å gå løs på en hvilken som helst transport som måtte komme og ta den uten å løsne skudd. Det var vågespill av rang, men helt etter guttenes hjerte der de lå og ventet. Sjangsene til å komme heim igjen var minimale, ble de oppdaget.

Skipatrulje på marsj

Lenge lå de der, nesten usynlige for hverandre. Vegen var lang tilbake, og de var slitne. Evigheter gikk forbi dem. Det kom alt en gråere tone i været. Men ingen kom etter vegen. Da brøt de opp for for å nå heim før lyset avslørte enhver bevegelse. Det gikk godt.

En uke seinere gikk støttropp Berg ut, denne støttroppen som mer enn noe annet er blitt det sentrale i Legionens historie. Den som alles tanker streifer når de no ser tilbake.

For sjelden er norske gutters mot og ukuelige ånd blitt satt på en hardere prøve, og sjelden er den ekte normannaånden kommet så tydelig til uttrykk som nettopp denne natten til 16. april 1942.

I den gamle skolebygningen 300 meter fra russernes linjer samlet kaptein Ragnar Berg sine gutter om seg denne kvelden. Hele dagen hadde han gjennomgått med dem til den minste detalj alle oppdragets vanskeligheter. I det flakkende, usikre lyset fra talglysene mønstret han de 24 høye, sterke karene foran seg.

«Det er minene som er farlige», sa han. «Minene. Pass dere for dem. Dere ser dem ikke, og plutselig kan det være slutt. Forsiktighet framfor alt, for vi er for ærlige folk til å kunne stille noe opp mot slike lumske midler. Men blir vi oppdaget. Da gis ingen veg tilbake. Da er det bare en eneste mulighet. Storm. *Storm,* for enhver pris». — Han holdt inne et øyeblikk og så på klokken. Den var blitt mange. Så rettet han seg opp: «Så er det feltropet i natt, karer. Det er: «For Quisling». Bruk det hurtig allesammen og svar straks så kan dere skyte kjapt og vinne, hvis svaret skulde utebli».

I graven. I en tett klynge stod guttene sammen ved overløpergraven. Der kom majoren og kaptein Berg. De siste lavmeldte ordre, og Ragnar Berg går hurtig ut gjennom overløpergraven tett fulgt av sine menn. Opp av graven og fram over Ingenmannsland. Det er knappe 100 metrene over.

Mannskapene deler seg. En gruppe går ut til høyre. De andre kryper rett over en veg som løper parallelt med russegravene. Ned i den borteste grøften og på alle fire smyger mann etter mann seg gjennom diket 15—20 meter fra russernes linjer.

Ildgnistene fra et maskingevær farer fresende tett over bakken der guttene går fram. Er de oppdaget? De blir liggende stille en stund og puster ut.

Et lys går opp, og landskapet ligger badet i et blendende grønt skjær. Alle ligger som døde, mens hjertet hamrer i halsen. Det slukner der oppe i luften et sted, og frammarsjen begynner igjen.

Det var da svært som det maskingeværet skyter! Har han sett noe, svinet?

Framme ved et hull i piggtråden venter kaptein Berg på guttene. Han hilser dem idet de kryper forbi og inn gjennom piggtråden for lydløst å forsvinne oppover til venstre. Venstre fløygruppe hadde skilt lag. Et øyeblikks pause, og han kryper inn gjennom hullet og tar vegen opp til høyre i skrå retning fram mot bunkerne hvor det fiendtlige maskingeværet ligger. Guttene følger tett etter.

Så ligger de noen eviglange sekunder jevnt fordelt like under det russiske maskingeværet. Han skyter deroppe. Kulene spruter ut like

Forsiktig! De skyter inn

Weymarn

over hodet på dem. Han sikter tydeligvis på noe annet. Kan altså ikke ha oppdaget dem der de ligger snaue 5 meter fra ham.

Anspente presser de seg mot bakken og venter.

Da lyder det dumpe drønn nede til høyre. En — to — tre tunge eksplosjoner. Det var det. Alt gikk tydeligvis etter programmet der. Enda noen sekunder stille. No skulde de vel høre noe fra den andre kanten også. Der. En — to — tre — fire sterke detonnasjoner får jorden til å skjelve under dem.

Det var signalet. Nå framover. Oppe i kløfta mellom de to bunkerne fikler en mann fortvilet med maskingeværet. Vill av nervøsitet får han ladehemningen i geværet og strever for livet for å få det i gang igjen. Et sekund — to — tre — fire, og en serie handgranater blåser livet ut av ham.

Så fremad. Det går et rykk gjennom de flate, spente skikkelsene og i hurtig, sikker ro tar de seg veg gjennom mørket.

Da — noen voldsomme eksplosjoner i marsjretningen og de stopper uvilkårlig.

Miner.

Det går en beskjed hviskende fra mann til mann bakover. Minefelter. De to forreste mann slått ut. Hjelp til. Og de går framover for å ta fatt. Sammenbøyde, sterke skikkelser. Rett fram for å finne og hjelpe kameratene.

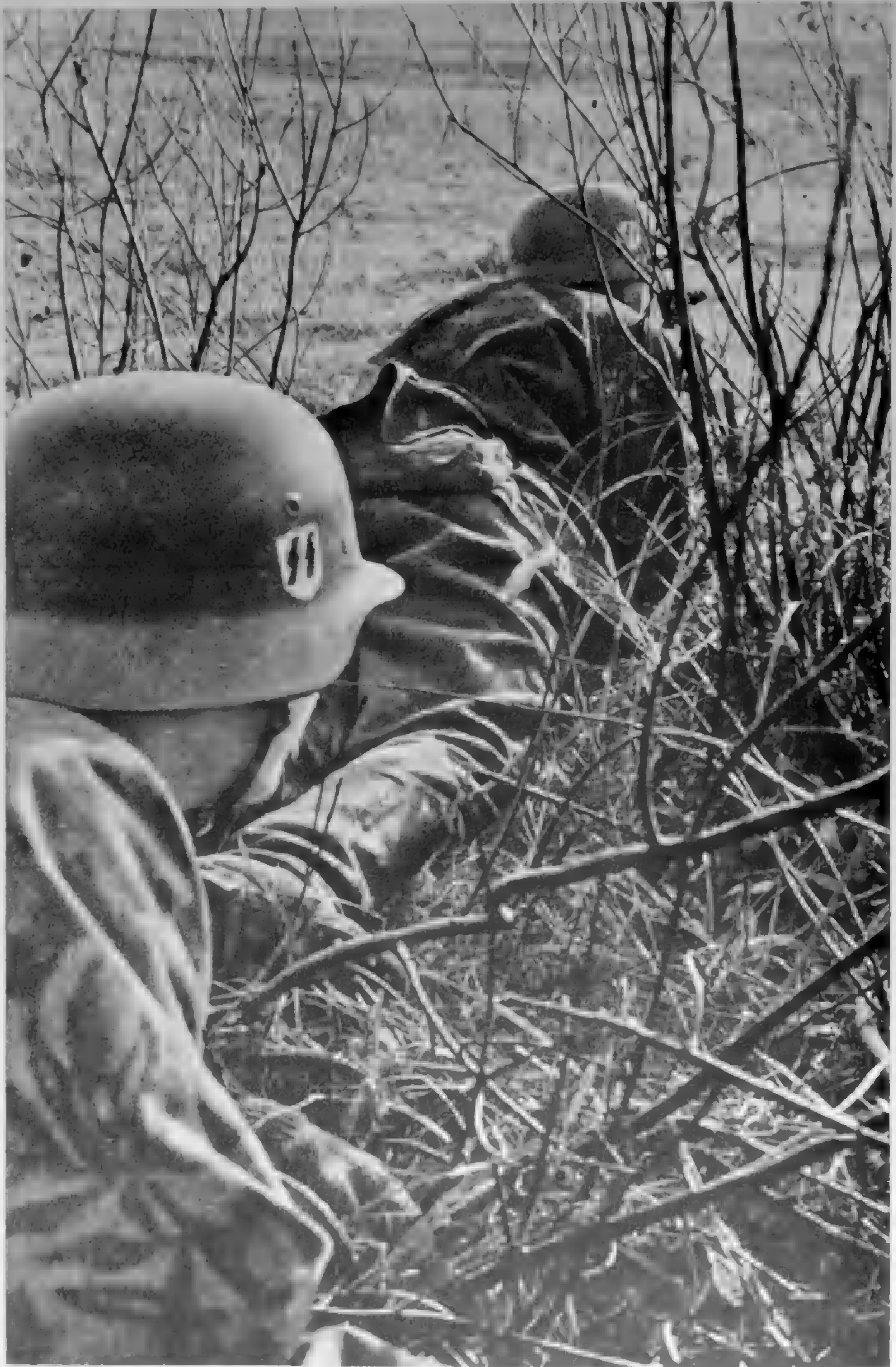
Nye eksplosjoner. Dette ser håpløst ut, men de sårede kaller på kameratene sine. Blinde i det tette mørket går de framover igjen, framover over minestrødde felter som de bare aner og dog trosser. De finner guttene. Uten tanke på at russerne er innen rekkevidde av 10 meter river de av seg skjerfene sine og strammer sårene til så blødningen stopper. De løfter kameratene opp. Men der skyter de sperreild alt. De må krype. Våpnene legges bort. De er i vegen. Seigt og uendelig tungt sleper de kameratene med seg, flate under maskingeværilden som i byger feier over terrenget. De drar dem med seg.

Se så. Der trer bombekasterne i virksomhet også for å avskjære tilbakevegen. Nedslagene ligger tett i tett utover bakken. Jord, stein og splinter regner over guttene. Et par granater havner i hovedgraven vår og sårer to mann, men det aner ikke guttene der ute noe om. De har andre ting å tenke på.

En ubegripelig kald ro har senket seg over hver mann. Med alle sanser spent konsentrerer de seg om sine kamerater. De arbeider seg fri av den første faresonen, sliter guttene opp på skuldrene og styrter i blinde rett gjennom sperreilden fram til egne graver med sine dyrebare byrder, leverer dem av til saniteteren og går ut igjen til dem som de ikke fikk med seg første gangen.

Venstre fløygruppe har i mellomtiden ryddet gravene helt ned til midtgruppen. Der sprenger de de to bunkerne og rydder faren for motstøt av vegen. Så klatrer de opp av graven ut i forterrenget for å hjelpe. De går rett i minefelter selv, og de første faller over ende. De neste går fram, løfter dem opp og bærer dem med seg, går på miner og faller om, men hjelpes i neste omgang av andre.

I egne graver melder guttene seg frivillig for å hjelpe til der ute. De legger fra seg våpnene og går våpenløse helt fram til de russiske gravene hvor de søker opp de sårede og bærer dem tilbake.

Gang på gang går de gjennom sperreilden og lurende, usynlige minefelter, blir selv såret og må hjelpes tilbake. Men hver eneste mann, hver eneste såret kamerat *skal* hentes inn. Ingen skal falle levende i russernes hender. Og de greier det. De trosser alle djevelske farer, miner, sperreild fra maskingevær og bombekastere og tar seg veg fram over Ingenmannsland og tilbake med sine sårede. Aldri har noen i en så selvforglemmende innsats ofret seg for sine kamerater.

Og bakgrunnen for det hele. Det som skrudde guttenes fortettede viljeanspennelse til det ytterste, det ble i mørkets og lynglimtenes inferno der ute de to ordene som Ragnar Berg hadde gitt sine gutter med på den nattlige ferden: «For Quisling».

Det var en ung kjempe av en kar fra de brede Lierbygdene som brukte dem første gangen. Kameratene løftet ham opp. Han hang om halsen på en av dem, mens den andre bar hans sårede bein. Da trosset han smerter og fortvilelse idet han med all sin ungdommelige begeistring ropte ut de to kjenningsordene med en helt ny betoning: «For Quisling».

En ung idealist gav uttrykk for sin tro og sin umiddelbare, glade stolthet over å føle det ubrytelige kameratskapet som bandt hans kamerater til ham.

Og ordet fattet der ute. Det gikk som en trosbekjennelse fra mann til mann. Det glødde dem opp til å yte det overmenneskelige for å redde sine kamerater inn.

En ny saga stod fram igjen. Slik er vårt folk i virkeligheten på bunnen. Det var den sannhet som tonte fram for dem alle.

Og det stolteste, selvforglemmende uttrykk for hva han følte, gav en av de falne. Alt såret ble han hjulpet opp av en kamerat, men begge gikk på miner, og han falt om. Da merket han det led mot slutten, og han samlet sine krefter og ropte til alle der i Ingenmannsland: «Slik endte legionær Arne Normann sin bane».

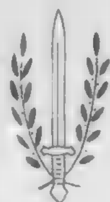
Og aldri glemmer vi ham som med begge bein slått av av miner, krabbet tilbake alene og tross smertene gav seg tid til å plukke opp tre maskinpistoler på vegen. Dem hadde han hengende om halsen da han kom inn i graven og overrasket den første han møtte med rolig og dagligdags å si til ham: «No får du hjelpe meg, gett».

Uforglemmelig for alle blir sersjanten som hardt såret ble brakt inn, men som ikke kunde hjelpes. Han tok avskjed med livet og de guttene som var hos ham på det siste med den dyrebare lille tilføyelsen i kjenningsignalet som kronet de norske guttenes innsats denne natten: «Alt for Quisling».

Det har vært mottoet for alle kamper og alt slit siden hen i Legionens historie. Det var margen i utallige støt- og oppklaringsforetagender, kjernen i den lange rekken av dristige motstøt over Ingenmannsland.

Kaptein Berg gir sine guiter instruksjoner før nattens støttropp-angrep

Det var den ånd som besjelet de ti guttene i støttropp Solem som midt på blanke formiddagen en solvarm dag i slutten av april 1942 klatret opp av gravene sine, stormet over Ingenmannsland rett for øynene til de lamslåtte russerne, hoppet ned i våre forreste sikringsgraver som russerne ubemerket hadde besatt i løpet av natten, og gjorde rent bord. Av en 40 mann sterk tropp tok de 6 fanger, gjorde det totalt av med resten og tok stort bytte av mitraljøser, automatgeværer, telefon- og radioutstyr og et større proviantforråd.

Det var ryggraden i støttropp Brenna som brøt inn i russernes sterkt utbygde T-punkt og ødela det, mens Brenna selv med sin maskinpistol tok opp direkte duell med en russisk maskingeværskytter og feide ham vekk. Siden fant han en MG-kule i maskinpistolen sin, og flere kuler hadde hullet klærne hans på forskjellige steder uten å skade ham.

Og det var ledemotivet i støttropp Høve som trengte inn i en sterkt utbygd stilling hos russerne og ødela den og en bunker med hele dens besetning. Etterpå slo de tilbake en styrke på 100 mann som gikk til motstøt etter dem ute i Ingenmannsland.

Slik viste de norske guttene gjennom enkelte støttroppangrep at angrepsånden var levende og sterk i dem. Det er deres naturlige instinkt, et instinkt som i hundreår er blitt kuet og forkvaklet, men som når innsatsen kommer stiger fram, rent og sterkt som i vår gamle, stolte saga.

Bjarne Sem.

22
23
Trond

Fra frontsykehuset

Øverst til høyre:
Minister Fuglesang
hilser de falne

En norsk søster ved en
legionærs grav

LEGIONÆRER

AV KRIGSKORRESPONDENT FINN HOLST EINES

Det er en gråværsdag ute i de fremste stillinger. Sola har enno ikke klart å trenge gjennom den tunge morgentåka som gir landskapet et preg av skyggelik ubestemmelighet.

Gutta står på sine poster. Noen med geværer og handgranater. Andre ved maskingeværene. Noen ved bombekastere og andre ved panserkanoner.

Fram gjennom grava kommer kompanisjefen. Russerne har foretatt et av sine vanlige angrep i grålysinga.

Kompanisjefen stopper ved en av gutta.

— Jasså, get, du står her og skyter?

Gutten gjesper, flirer bredt og snyter seg kraftig i fingrene.

— Ja, jeg gjør da det.

— Er det noe å skyte på no da?

— Tja, kommer det drevende, det er som en tar det.

— Noen russere er det vel ikke?

— Å jo, det er da det, og.

— Hvor da?

— Tja, det ligger jo en handfull like framom her og så er det noen som forsøker å stikke av borte ved piggtrådsperringa der til høyre.

— Jasså.

— Ja, men noen av gutta gikk til motangrep og resten tar fjerde med maskingeværa.

En av gutta kommer trekkende med en russer fra Ingenmannsland.

— Hei, kompanisjef. Jeg glemte patronbeltet mitt og da tok jeg likegodt med han herre tilbake.

Hvoretter han overlater russeren til kompanisjefen og stikker inn i bunkeren etter sitt patronbelte. Et øyeblikk etter er han tilbake og forsvinner over gravkanten igjen ut i Ingenmannsland. Kompanisjefen rister på hodet, tar russeren med seg og rusler ned gjennom grava til sin bunker. Gutten ved geværstanden legger på nytt an og en av russerne borte ved piggtrådsperringen kommer i vegen for patronen og er ikke mere.

Slik omtrent kan en karakterisere gutta. Det er liksom ikke noe å gjøre vesen av det hele.

Det skal være sånn. Nordmannen fornekter seg ikke.

Hvis en mor hadde sett sin sønn enten han no var kontorist i forsorgsvesenet, anleggsarbeider, kjøpmann eller bondesønn, vilde hun ha grått sine bitreste tårer.

Skjeggete, skitten, lusete og fæl, rusler han omkring der ute i gravene med hendene dypt plantet i bukselommene. Av og til titter han forbauset over kravkanten når det lyder et djiiiiit-djiiiit forbi øret hans. Det er jo forargelig at noen kan finne på å skyte på slike fredsæle gutter. Av og til stopper han opp, stikker en lang finger ned i pipehodet og stryker av en fyrstikk. Glad og fornøyd damper han så på pipa mens leira gråter over å måtte gi slipp på støvlene der han slentrer ned gjennom grava.

Han er blitt skyttergravsoldat.

Hva vil livet i en skyttergrav si og hva er en skyttergrav? Vi lar en av gutta fortelle:

— Ute på et milevidt jorde raker enkelte jordhauger opp. Hist og her et lite, svart rør som det ryker litt av, kanskje ikke. Svært ofte ryker det ikke. Enkelte stier som ser ut til å ha vært mye brukt leder utover jordet i retning av disse jordhaugene og langs stien står det staur i regelmessig rekkefølge. På disse staur er noen ledninger festet. Dette er våre telefonlinjer og det er de som viser veg om vinteren når vi ikke kan se noen ting lengere.

Kommer en nærmere disse jordhauger ser en oppkastede jordvoller. Og et stort arr skjærer seg i sikk-sakk bortetter i jorda. Dette er skyttergravene. I disse skyttergravene lever gutta sitt liv. Når de da ikke er nede og blir avlust og bader. Dette siste er meget sjeldent.
Hist og her i skyttergrava er det laget lommer. Her står gutta på post. I noen av disse lommer står det maskingeværer. Andre steder er det bare lommer. Her står gutta på geværpost når de ikke sover, spiser eller plukker lus. Hist og her står det også et maskingevær med sånt rundt sikte på. Disse maskingeværer bruker vi til å skyte på fly med. Enkelte steder i skyttergrava er det hule ned i jorda med tømmerstokker over og under. Dette er de såkalte bunkers. En dør, et ullteppe eller noe sånt stenger for utsynet. Inne er det mørkt. Noen ganger får gutta skokrem, støvelsmurning eller noe annet som de bruker til lys. Da blir det lyst inne og gutta blir svarte. Olje og bensin fra istykkerskutte panservogner er også fint. I en krok står en ovn. Denne er fin til å varme middagen på. Den første og den andre varmer middagen, de andre spiser sin kald. De har ikke tid til å vente, eller også er det ikke mere ved igjen. Når gutta mangler ved går de ned i byen og river ned et morkent hus. Da får vi ved nok og noen må finne et nytt sted og bo.

Når det er alarm er alle gutta på vakt. Da er det dobbelt så mange gutter i grava som når det ingen er. Tar gutta med seg handgranater og stikker ned i støvlene og i beltet på magen, er det alarmberedskap. Da blir det mye skyting og noen kaster handgranater. Da hender det også at noen blir såret og at noen dør. Da får vi jernkors og såretmerke. Da faller det mange russere og de får ikke noen merker. Uten merker etter kuler og granater. Noen ganger får vi suppe til middag om natta. Den spiser vi noen ganger til frokost eller middag, men noen gjemmer den også til kvelds. Noen ganger er suppa tynn og da vasker noen seg. Dette er meget få.
Ut ifra grava vår går en lang grav over til russerne. Dette er overløpergrava. Her kommer alle overløperne. Noen ganger er de ikke overløpere og da blir det skyting og noen kaster handgranater. Da får vi flere jernkors og såretmerker.
I bunkerne våre er det mye lus og rotter. Det morsomste jeg vet er å plukke lus. Det gjør vi når det er sol og fint vær. Så går vi inn i bunkeren igjen og da kan vi bare gå ut igjen og fortsette med å plukke lus. Vi har alltid lus.
Sånn er det å være legionær og skyttergravsoldat. Det er så hverdagslig. — —

Finn Holst Eines.

Plakaten gjelder også nordmennene *Øverst: Arbeidskommando*

Overløpere *Øverst: Melder*

Kaptein Ragnar Berg

Øverst til høyre:
Nye legionærer tas i ed ved frontavsnittet

Nederst til høyre:
PAK i stilling ved Finskebukta

Bunkeridyll i 4. kp.

Letternes frihetsmonument — Riga

Russland i dag: Katharinaslottets praktfasade danner en grell kontrast til proletarisk fattigdom

Nederst til høyre: En flyktningeleirs brokete mangfoldighet

Sultende og fortrykt — en håpløs russisk skjebne

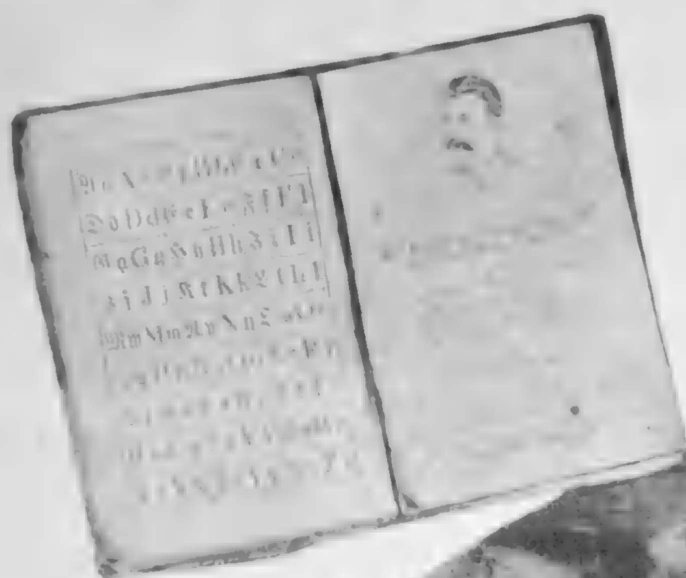

En flyktningeskjebne

Øverst til høyre:
Kirken i Djjetskoe Sselo som av bolsjevikene ble nyttet som lagerhus

←
Russisk lesebok:
„Vi takker deg, kamerat Stalin, for vår lykkelige barndom"

Kvinner og barn ble tilbake →

Systematisk skjøt bolsjevikene hus i brann. Befolkningen stod hjelpeløs igjen. — Men fra dunkle gjemmer hentet de sine trøstende helgenskatter fram

Bildet øverst til høyre:
Restene av partiungdommens leiekaserner som stod i skrikende kontrast til den ødslige bebyggelse omkring

Mattransporten kunde volde vanskeligheter, men flaskeforet sikres iallfall

Øverst til venstre: Kjøkkenvogna er kommet

←
Å' godt det var med en „Frisco"

Skien demonstrerer bruken av sin selvlagede komfyr
→

VÅRLØSNING

Ved titteskapet

Øverst til høyre: Peer Gynt-stua

Det gas jo muntre stunder →

← *Et sjeldent bilde*

SMG siktes inn

Øverst til venstre: Østring følger stuka'ne med interesse

←
Etter „22 april"

Forbindelsen må være iorden →

Brannslokning

Øverst til venstre:
PAK ved Sstaro Panowo

■

Stillingsveksel

Vakten settes ut

Luftsikringen i aksjon

Nederst til venstre: Den russiske flyger berget seg i fallskjerm og ble tatt til fange

Guttene demonstrerer sin respektløse holdning overfor den russiske bjørn

KOPF WEG!

PAK har noe i kikkerten

*Øverst til høyre:
Slitet preger
guttene*

*←
Et fryktet våpen
i en sikker hånd*

Selvlaget bunker i norsk peisestue-stil

Øverst til høyre:
Et velholdt våpen redder mannsliv

Nederst til venstre:
Dagspermisjon fra grava. Gutta hilses av kompanimammaen

Konstant unntakstill-stand

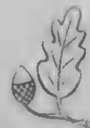

Major'n!

Øverst til høyre:
Fra Legionens skrivestue

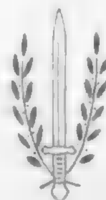

Postkontoret:
— han Lundh!

←
Føreren hos sine soldater på Østfronten

Nederst til venstre: Minister Riisnæs hilser på guttene

Major Quist mottar som første nordmann Jernkorset av 1. klasse

VIKEN BATALJON

Prima gressmatter stod til vår rådighet, og her ble idretten og sporten dyrket. Det var lagsporten, som håndball og fotball som ble mest populær

Øverst til venstre:
Saniteterne hadde en takknemlig oppgave med legionærene. Det var mest småskader i beina de reparerte i leiren

Til venstre:
Kjernesunn ungdom. I pausen mellom de idrettslige dyster toner sangen om Norge

FRA TRENINGSLEIREN I FALLINGBOSTEL

Morgenstemning i Fallingbostel

Me elskar vort Flagg, der det stend på vakt
og vinkar os upp og fram.
Og aldri det skal med grunn verta sagt,
at me er vort Flagg til skam.

(Per Sivle.)

←
Faneed

FRA TRENINGSLEIREN
I FALLINGBOSTEL

TRO OG VILJE

I STERKE REKKER

FRA FALLINGBOSTEL

Quisling som æresgjest

Quisling i Fallingbostel. I samtale med høyere tyske offiserer

Eden i Fallingbostel

Nye legionærer sverger troskap

STETTIN

Leibstandarte ϟϟ „Adolf Hitler", Berlin, hvor avdelinger av legionen fikk sin utdannelse

Øverst til høyre:
Brevet heim

BERLIN

Frontkjemperkontoret i Berlin, vårt tilfluktsted i mangen „nødstund"

„KAMPBEREDT“

Tegning av Leg. Uscha Finn Wigforss.

FEBRUAR 1942..

RIGA
DJJETSKOE SSELO
KRASSNOE SSELO
FINSSKOE KOIROWO
KONSTANINOVKA
URITZK
SSTARA PANOWO
BERCH. KOIROWO
MGA
KRASSNYI BOR
MITAU
GRAFENWÖHR
AUERBACH

MAI 1943..

Tegning av Granner

Øverst til høyre:
Motorene surrer, snart går ferden mot nord

FORAN LENINGRAD

På Russlands landeveger →

Lossing av ammunisjon i Riga
Tegning av Leg. Uscha. Finn Wigforss

Øverst til venstre:
Kaldt var det allikevel

Framme i Duderhof

KAMP OG IDÉ..

STREIF AV DEN NORSKE LEGIONS SAGA

Av krigskorrespondent Ulf Breien.

Ned gjennom tidene har kampene rullet fram og tilbake mellom germanerne og folkehavet ved Europas austgrense. Men aldri er de nordiske folks fellesskap kommet så klart fram som i dag, aldri har kampen hatt en så sterk idé-messig bakgrunn som no, — aldri har en seier budt på større muligheter for oss og et nederlag på større farer. Det blir mer og mer klart at den kampen som i dag utkjempes, er selve de germanske folks lagnadskamp, — kampen for felles-germansk framtid og felles-germansk storhet.

Tanken om det stor-germanske fellesskapet er langtfra ny for vårt folk, likesålitt som kampen mot faren fra aust er noe nytt for vår nasjon. Engang i tiden var det en norsk konge som førte de nordiske menns fylking da slavernes frammarsj ble stanset på Lyrskogs Hede. Selve tanken om samhørigheten er blitt næret og båret fram av vårt åndslivs høvdinger. Ibsens og Bjørnsons syn her er i dag mer aktuelt enn noensinne, de evnet å se ut og fram, at det ikke bare gjaldt en samling av de skandinaviske folk, men en samling på storgermansk grunnlag. I vår tid lyser Sindings og Hamsuns navn blant forkjemperne. Og gjennom Vidkun Quisling har tanken fått sin klare, politiske utforming og sikre framtid i vårt folk. I dag er en mektig reisning som åpent trer fram med et storgermansk program på sin fane i ferd med å gjennomsyre det norske folk. Frontkjemperne er utgått av denne reisningen. Før har de vært fenget av idéen, no er de med å føre den fram til seier gjennom kamp, — tanken blir en realitet. Denne kampen får for oss nordmenn i dag et dobbelt innhold. De frivilliges innsats ved fronten skal igjen føre vårt folk fram i lyset, side om side med sine frender kjemper i dag norske soldater som likemenn, side om side med de andre nordiske folk skal Norge gå framtiden i møte. Over det nye Norge går vegen til en plass i det germanske folkesambandet som vokser fram av blod og jern i de harde kampene på frontene.

De som i dag drar ut, er ikke leietropper som ikke aner hvorfor det kjempes. De vet hva det kjempes om, de vet hva de vil. De frivillige i dag er politiske soldater i ordets høyeste betydning. Som den idé-messige bakgrunn står hele vårt folks historie, vår kultur og vår arv — og folkets framtid. Enno er ikke hele det norske folket grepet av den nye tids tanker. Derfor må side om side med kampen med våpen gå kampen for å vekke vårt folk til forståelse av hvor og hvorfor innsatsen kreves. Det som berettes fra fronten er da heller ikke

Ved skyteskåret

Overløytnant Hafstad på inspeksjon

bare skildringer av et gigantisk oppgjør, men like meget beretningen om en idés seierrike frammarsj. Sagaen om Den norske Legion blir da beretningen om harde realiteter, men realiteter bygget på en fast politisk tro og overbevisning. Gjennom kjennskapet til de frivilliges innsats vil det norske folk forstå deres kamp og selv slutte seg til.

— — —

Ja, husker du, kamerat, den gnistrende, kalde vinternatten da Legionen rykket inn i stillingene foran Leningrad under kommando av Sturmbannführer Quist? Nordlyset flammet over himmelen og kastet gjenskinn over kjempebyen der framme hvor vi kunde skimte murblokkene i det trollske halvmørket. Hele landskapet lå som stivfrosset i kulden, veggene i skyttergravene var harde som stein, og frostrøyken stod kvit om mennene som rykket ut på post. Kulene hvislet så uvant over gravkantene, og de dumpe drønn fra artilleriet var en melodi vi enno ikke kjente. Så fulgte den lange vinterlige stillingskrigen, — vakter, arbeid i graven, vedhenting, soving, mathenting. Og kulde. — Ja, husker du når brødet var frosset til stein og isen lå tjukk i matspannene når mathenterne hadde fått brakt det fram til bunkerne? Om nettene følte fiendtlige støttropper seg inn mot våre stillinger, og våre egne oppklaringspatruljer arbeidet seg gjennom piggtråden og over det snøkledde Ingenmannsland mens kulene alt i ett steg opp fra bolsjevikenes skyttergraver og spredte sitt blendende kvite, forræderske lys.

Kort etter kom så den store ilddåpen. Ja, du husker angrepet mot vår høyre fløy ute i Lübeckergraven og Nordmannsgraven? Dagene forut lå drønnet av det tunge artilleriet over stillingene her, inntil det den kvelden ble så stille, så mistenkelig stille. — — Vaktposten står anspent og speider over mot fienden som bare ligger et par hundre meter borte. Like foran seg skimter han omrisset av piggtrådsperringen og en del av den snøkledde, kvite flaten. Men pokkers mørkt er det. Da myldrer det fram der ute. Mitraljøsene knitrer, maskingeværene bjeffer og geværkulene pistrer mens håndgranatene knaller. Nordmennene klyver opp på forskansningen, lader og fyrer inn i mengden. Angriperne vakler, drives fram i nye bølger, slås tilbake. I grålysningen er det slutt, nye mørke skikkelser dekker Ingenmannsland, — angrepet er totalt brutt sammen. — — Og så motstøtet få netter etterpå, da et snes mann trengte ned i de fiendtlige skyttergravene, sprengte bunkerne og ødela mitraljøsereir, — og vendte tilbake bare med to mann lett såret. Var det ikke som disse to nettene gav oss et bilde av hele kampen her aust: mannen mot massen?

Det var på den tiden at nye menn sluttet seg til Legionen og ble tatt i ed en vinterdag like bak skyttergraven, mens drønnet av kanonene og knitringen fra maskingeværene jernhardt understreket løftet om tapperhet og troskap i kampen mot bolsjevismen. Når vi så i de frostklare vinternettene lå og stirret inn mot byen der framme og følte oss som et ledd i ringen av stål og menn som sluttet seg rundt den, steg minnet om en annen by opp foran oss. Madrid under den spanske borgerkrig, da den internasjonale brigade samlet seg for å søke å demme opp for den nasjonale revolusjon som feide over Spanias høysletter. No var tiden endret. I dag var det nasjonale skarer fra alle land som stod samlet i kamp. Ringen rundt Leningrad var i seg selv symbolet på Europas veg: vegen fra Folkefront til Folkenes Front.

Nattens høst —

Russisk automatgevær

Det kom en aning av vår i luften. Kulden gav seg, — og gjørmen og slammet avløste isen i skyttergravene. Nettene var enno frostkalde, men om dagen tinte det og skyttergravene fyltes av isvann og sørpe. Om natten forbannet vi frosten og isen, om dagen tøværet og sola. Ja, du husker vel ordtaket om å ha følelsen av å gå i støvelknekter hele dagen? — I vårløsningen ble Legionen trukket ut av sin første stilling og satt inn i Urizk, — på det hardeste avsnittet av fronten rundt Leningrad hvor skyttergravene løp gjennom byens forsteder nede ved havnen. På klare dager kunde vi skimte Finnlands åser på den andre siden. Tiden i Urizk ble den hardeste i Legionens innsats. Her er det to data som har brent seg inn i alle legionærers sinn.

Den ene er natten til den 16. april da Hauptsturmführer Berg og hans menn gjorde sin store, og for så mange av dem den siste, innsats. Sammen med minnet om våre andre falne kamerater er det blitt en del av vår tro, vår religion. Feltropet for støttroppen var: «For Quisling». Disse ordene bandt det hele sammen, gikk fra mann til mann der ute, var de siste ord som trengte over de dødelig såredes lepper. Disse ord var det som besjelet de karene som den natten gang på gang drog ut og over mot de fiendtlige stillingene for å bringe sine sårede kamerater i sikkerhet. Mange av dem møtte selv sin lagnad under forsøket på å komme kameratene til hjelp. Ett eneste ord dekker den dåd som ble øvet: Kameratskap.

En knapp uke etter kom bolsjevikenes storangrep. På den andre siden var skyts av alle kalibre blitt konsentrert, og så satte artilleriforberedelsen inn. I den sollyse vårdagen drønnet et helvete. Ut på ettermiddagen stilnet det litt av, og hele denne frontstemningen av anspent venting, av virkelighet og uvirkelighet, av stillhet og infernalsk brak, av liv og død spredte seg over stillingene. Så snart den første aning av natt la seg utover, brøt det igjen løs. En kanonade og et bombardement som oversteg alt hva vi hittil hadde opplevd. Ved midnattstid ble det roligere. Timer i uvisshet sneglet seg av gårde, den første lysning av dag viste seg på himmelen. Da tordnet det løs på nytt. Rene byger av granater suste innover. Det fulgte en halvtime hvor luften glødet av stålet som ble slynget ut. Og så veltet de grå masser opp av gravene der framme, veltet opp og fram, — bare for å bli knust og flerret opp. Hver meter lå dekket av ilden fra legionærenes våpen, — fra bombekasterne til handgranatene. Etter en times kamp var angrepet slått tilbake. De tunge våpen spilte opp. Bare ti minutter varte ilden denne gang, men det var ti minutter fylt av øredøvende eksplosjoner så tett at det var som de gikk i ett. Men noe nytt angrep fulgte ikke. Og som dagen brøt fram for alvor kunde legionærene se tilbake på en ny seier. Innsats og mot hadde natten krevd, den hadde også kostet norsk blod, — men stillingene var holdt, og neste dag kunngjorde hærmeldingene fra Der Führers hovedkvarter nordmennenes innsats.

Det er en solblank dag i begynnelsen av mai. Foran divisjonens kommandoplass står en liten æresavdeling. Menn av Legionen er oppstillet for å ta imot sin Fører. Ansiktene er solbrente og barket av livet i skyttergravene, — de fleste bærer Jernkorset som dagen før var blitt tildelt dem etter den siste tids harde forsvarskamper. Det

— og vannet steg . .

norske flagg med Legionens gylne bokstaver lyser foran rekkene. Bilkolonnen svinger opp og Føreren stiger ut, inspiserer æresvakten og taler så til sine menn. Like ved drønner kanonene. Det er bare ett bilde scenen her ved fronten kan sammenliknes med:
Høvdingen og hans Hird.

Kampen går videre. Stadig gav legionærene nye bevis på mot og snarrådighet, gang på gang blir Legionen nevnt i dagsbefalinger. Angrep ble slått tilbake, støttropper gikk fram, — husker du de ti mann som en blank vårdag trengte inn i den fiendtlige skyttergraven, overrumplet bolsjevikene totalt og rullet opp graven?

Snart etter ble Legionen trukket ut noen dager, og ble så satt inn på et nytt avsnitt hvor vi ble liggende resten av tiden. Sommeren kom, og varmen la seg kvelende het over slettene. Da fikk panserjegerne i slutten av juli sin første store dyst med de fiendtlige stålkolosser. Det var under storangrepet ved Sstaro Panowo. Her var det også at en handfull nordmenn i 24 timer demmet opp for en bolsjevik-bataljons framstøt. På denne tiden traff vi frivillige fra andre germanske land, menn fra Flandern og Nederland. Men alle ansiktene gled sammen til ett: frontsoldatens, — sveiset sammen og herdet i kampen, preget av germansk ånd og vilje. Og fylt av én tro: at kampen for nordisk ånd bare vinnes ved jernhard vilje.

Høsten satte inn. Regn og ny slam og nytt slit i gravene. Beksvarte netter med tynt besatte linjer. Meget hendte derute i disse lange nettene, — ja, du glemmer dem aldri, kamerat. Stadig var det den enkelte mann mot de mange. Her skal bare fortelles om en av dem som en slik natt stod på post i en framskutt stilling da han ble overrumplet av en fiendtlig støttropp. Det var for seint å slå alarm. Men han tok kampen opp, den ene mann mot de ti. Tømte magasinet mot dem, kjempet dem ned med handgranater og fikk til slutt i et handgemeng mann mot mann jaget de få overlevende på flukt. Et avbitt øre vil minne ham om denne natten resten av livet. Det var bare en av de mange ukjente legionærer, en hverdagslig historie fra denne høsten. Hvem av dere husker ikke Paradisbukten hvor bolsjevikene gang på gang gikk på med støttropper, og hvor de like mange ganger ble tilintetgjort i motstøt?

Det ble kaldere i luften. En natt falt den første snø. Vi gikk en ny vinter i møte. En av de første dagene i desember ble Legionen trukket tilbake for å ligge i kvilestilling en tid. Da kom på nytt det store angrepet, da ble på nytt Legionen sendt ut i motstøt, rullet opp gravene, kastet fienden ut av stillingene og hevdet enda en gang sitt ry. Og ny innsats i de lange vintermånedene fulgte, — nattlige støttropper, angrep og motstøt. Ikke på ett punkt klarte fienden å bryte gjennom de norske stillingene. I det store vinterslaget sør for Ladoga og foran Kolpino føyde de norske panserjegere nye kapitler til Legionens saga. Aldri glemmer vi den troppen av panserjegerne som var satt inn ved October-Bahn og som kjempet mot overmakten til siste granat for så med handvåpen å ta kampen opp og demme for framstøtet. Få av dem vendte tilbake, men deres innsats var ikke forgjeves.

Så en dag i slutten av mars står Legionen oppmarsjert på kirkegården i Krasnoje Selo. På gammel germansk vis tar vi avskjed med våre falne kamerater som kviler under de kvite bjerkerunene. Navn etter navn klinger gjennom den tidlige vårdagen, og det er som om våre kamerater igjen stiger fram for å marsjere med i våre rekker. Ja, de og deres dåd vil alltid følge våre faner. For selv har de gjennom sin innsats og sin heltedød vist den enhet det er og må være mellom kamp og idé.

Ulf Breien.

Linjebrudd —

Øverst til venstre: „Ringebu"

←
„Vermittlung"!

SAMBANDET I ARBEID

Finsskoe Koirowo

Øverst til høyre:
Noe Ivan glemte —

Til høyre:
18 stk. lå pent på rad

←
En såret —